

חוברת תרגול – מסע הקריאה: טקסטים, הבנת הנקרא ולשון במסלולים

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל הבנת הנקרא בסוגות שונות: מידע, סיפור, טיעון, יומן, מכתב וכתבה
- לזהות שורשים, משפחות מילים ומשקלים בטקסטים אמיתיים מהאתר
- להבחין בין עובדה, השערה ומסורת מקובלת בטקסטי מידע
- לתרגל מיומנויות לשון נוספות כמו מילות קישור, מילות שאלה, פיסוק ושם המספר, ולהתנסות בעבודה עצמאית על טקסט מאתגר

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – הבנה ישירה

- 1. א – רשת של חוטים דקים של פטריות
- 2. ב – סוכר שהם מייצרים בעלים
- 3. ב – פעמיים

חלק ב' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – לשון ומילות קישור

- 1. כי
- 2. עם

חלק ג' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – הבנה, הסקה וכתיבה

- 1. כשעץ אחד מותקף, אות אזהרה עובר ברשת לעצים השכנים, והם מתחילים להתגונן עוד לפני שהמזיק מגיע אליהם – בדיוק כמו אזעקה שמזהירה מראש.
- 2. החסידות עפות לאזורים חמים כי שם יש להן יותר מזון וקל יותר לשרוד את החורף.

חלק ד' – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – זיהוי ותוכן

- 1. א – האם להביא ארנבון לכיתה
- 2. ג – שלוש
- 3. ב – מגלגלים לכדורים

חלק ה' – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – מבנה וסוגה

- 1 – ב (טקסט טיעון עם שתי עמדות)
- 2 – א (טקסט טיעון עם שלוש סיבות)

חלק ו' – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – כתיבה וחשיבה

- 1. לדוגמה: שלום דני, אני רוצה להתנצל על מה שקרה אתמול בהפסקה.

חלק ז' – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט"ב) ומורפולוגיה – מה זכרתם מהטקסטים?

- 1. ב – שידברו בו רק עברית
- 2. א – מחוטים דקיקים של פטריות
- 3. ב – על תשומת הלב של הקוראים

חלק ח' – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט"ב) ומורפולוגיה – שורשים ומשקלים

- 1. מִקְטָל
- 2. ע-ר-ך

חלק ט' – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט"ב) ומורפולוגיה – חשיבה והבעה

- 1. עובדה היא דבר שנבדק ואושר במחקר; השערה היא רעיון שעדיין בודקים ועליו יש ויכוח, כמו רעיון "עצי האם".

חלק י׳ – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – זיהוי ושליפה מהטקסטים

1. א – שהסלנג מצמצם את אוצר המילים ועובר גם לכתיבה
2. ב – סימן לחיוניות של שפה חיה

חלק י״א – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – אוצר מילים ושפה

1. נכון – הטקסט מציין שמקור המילה ביידיש.
2. לא נכון – מקובל שמקורן בערבית, כפי שצוין בטקסט.

חלק י״ב – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – מילים, מספר ונטייה

1. חיה

חלק י״ג – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – התאמת מילים

- 1 – ב (מרהיב)
- 2 – א (מרגש)
- 3 – ד (טעים)
- 4 – ג (לשון חופשית)

חלק י״ד – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – זיהוי סוגות

1. א – טקסט מידע
2. ב – דמויות ועלילה
3. ב – לשכנע בעמדה מסוימת באמצעות נימוקים

חלק ט״ו – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – בלש המילים

1. סוכר
2. מרחב מוגן
3. שתי

חלק ט״ז – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – מיון וחשיבה

חלק י״ז – פרק 6 • מאגר ז׳ מתקדמים ועבודה עצמאית – הבנת הטקסט

1. א – יוונית
2. א – דברים קטנים נראו גדולים יותר

חלק י״ח – פרק 6 • מאגר ז׳ מתקדמים ועבודה עצמאית – שורשים ושם המספר

1. יווניות
2. 1665

חלק י״ט – פרק 6 • מאגר ז׳ מתקדמים ועבודה עצמאית – חשיבה ועבודה עצמאית

1. תשובה אישית, למשל: יצורים זעירים, חיידקים או תאים קטנים שאי אפשר לראות בעין רגילה

חלק כ׳ – חזרה מסכמת – שאלות מכל הפרקים

1. ב – סוכר שהם מייצרים בעלים
2. ב – למצוא מרחב מוגן או להתכופף ליד רהיט יציב
3. א – כדי להחזיר את העברית לשפה חיה של יום־יום

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה מלאה במשפט שלם, מבוססת על הטקסט ולא על ניחוש
- הסבר נכון עם דוגמה: שורש הוא האותיות החוזרות, משקל הוא התבנית סביבן
- זיהוי נכון: עובדה הוכחה, השערה עוד נבדקת, מסורת מקובלת מסופרת אך לא תמיד מוכחת

טיפים להפעלה:

- מומלץ לחלק את החוברת לכמה שיעורים – פרק אחד או שניים בכל פעם, ולא הכול בבת אחת
- לתלמידים מתקשים אפשר להתחיל במסלול התמיכה בלבד ולדלג על שאלות האתגר
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף את פרק מאגר ז׳ מתקדמים כעבודה עצמאית עם כרטיס התקדמות
- אפשר לשלב את משחקי האתר, בלש המילים ומיון סוגות, כהפסקה פעילה בין הפרקים הכתובים

חוברת תרגול – מסע הקריאה: טקסטים, הבנת הנקרא ולשון במסלולים

📖 מסע הקריאה – טקסטים, הבנת הנקרא ולשון במסלולים

יסודי · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – טקסטי מידע וסיפור (יסודי)
2. פרק 2 – טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי)
3. פרק 3 – טקסטי מידע וטיעון (חט״ב) ומורפולוגיה
4. פרק 4 – עולם הנוער והמסכים
5. פרק 5 – בלש המילים ומיון סוגות
6. פרק 6 – מאגר ז׳ מתקדמים ועבודה עצמאית

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מסע הקריאה: טקסטים, הבנת הנקרא ולשון במסלולים

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תמצאו טקסטים קצרים מתוך מסע הקריאה, ולכל טקסט שאלות הבנה ותרגילי לשון. קראו כל טקסט בעיון, ענו על השאלות לפי הסדר, ובסוף כל פרק בדקו את עצמכם בעזרת כרטיס היציאה.

בנק מילים: יוניות | סוכר | חיה | מרחב מוגן | שתי | כי | מִקְטָל | ע-ר-ך | עם | 1665

1 חלק א' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – הבנה ישירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מחבר בין שורשי העצים השונים ביער, לפי הטקסט 'העצים שמדברים זה עם זה'?

א) רשת של חוטים דקים של פטריות ב) צינורות מים מיוחדים

ג) שורשים שגדלים זה לתוך זה

2. מה נותנים העצים לפטריות בתמורה לעזרה שהן מעניקות להם?

א) מים ב) סוכר שהם מייצרים בעלים ג) אור שמש

3. כמה פעמים בשנה עורכות החסידות את המסע הגדול שלהן, לפי הטקסט?

א) פעם אחת ב) פעמיים ג) שלוש פעמים

2 חלק ב' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – לשון ומילות קישור

השלימו את המילה החסרה.

1. קשה לשתיל לייצר מזון בצל _____ הוא מקבל מעט מאוד אור.

2. העצים חיים ביער _____ הפטריות בשותפות טובה.

3 חלק ג' – פרק 1 • טקסטי מידע וסיפור (יסודי) – הבנה, הסקה

וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה אפשר לכנות את רשת הפטריות ביער 'מערכת התראה'.

2. כתבו משפט אחד שמסביר מדוע החסידות עפות למקום חם בחורף.

4 חלק ד' – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – זיהוי ותוכן

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה השאלה שהטקסט 'ארנבון בכיתה – כן או לא?' מעלה?

(א) האם להביא ארנבון לכיתה (ב) איך בונים גינה (ג) איך מכינים כדורי שוקולד

2. כמה סיבות טובות מביא הטקסט 'גינה בחצר בית הספר' להקמת גינה?

(א) אחת (ב) שתיים (ג) שלוש

3. מה עושים עם התערובת בטקסט 'כדורי שוקולד בלי אפייה' אחרי שמערבבים אותה?

(א) אופים בתנור (ב) מגלגלים לכדורים (ג) שמים במקרר ליום שלם

5 חלק ה' – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – מבנה וסוגה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ארנבון בכיתה – כן או לא?	___	**א.** טקסט טיעון עם שלוש סיבות
2. גינה בחצר בית הספר	___	**ב.** טקסט טיעון עם שתי עמדות

6 חלק ו׳ – פרק 2 • טיעון וטקסטים שימושיים (יסודי) – כתיבה וחשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט פתיחה למכתב התנצלות לחבר או לחברה.

7 חלק ז׳ – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט״ב) ומורפולוגיה – מה זכרתם מהטקסטים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה החליט אליעזר בן יהודה על הבית שלו?

(א) שידברו בו רק צרפתית (ב) שידברו בו רק עברית (ג) שלא ידברו בו כלל

2. ממה בנויה הרשת שמתחת לרצפת היער?

(א) מחוטים דקיקים של פטריות (ב) מצינורות מתכת (ג) משורשים ארוכים בלבד

3. על מה "נלחמות" הכותרות בכתבות חדשות, לפי הטקסט?

(א) על מקום בעיתון (ב) על תשומת הלב של הקוראים (ג) על פרס לעיתונאי הטוב

8 חלק ח׳ – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט״ב) ומורפולוגיה – שורשים ומשקלים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה "מִגְדָּל" בנויה משורש ג-ד-ל במשקל _____ .

2. המילה "עריכה", שם הפעולה במשקל קִטּוּלָה, נבנתה מהשורש _____ .

9 חלק ט׳ – פרק 3 • טקסטי מידע וטיעון (חט״ב) ומורפולוגיה – חשיבה והבעה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט אחד: מה ההבדל בין "עובדה" ל"השערה" בטקסט על האינטרנט של היער?

_____

_____

_____

10 חלק י׳ – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – זיהוי ושליפה מהטקסטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה טוענים המתנגדים לשימוש הנרחב בסלנג, לפי הטקסט?

(א) שהסלנג מצמצם את אוצר המילים ועובר גם לכתיבה

(ב) שהסלנג הוא שפה רשמית וחשובה מאוד

(ג) שאסור להשתמש בסלנג בכלל אף פעם

2. מה רואים חוקרי השפה בסלנג, לפי הטקסט?

(א) בעיה שצריך לתקן מהר (ב) סימן לחיוניות של שפה חיה

(ג) טעות שעושים רק ילדים

11 חלק י״א – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – אוצר מילים ושפה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "נודניק" הגיעה לעברית מהיידיש, לפי הטקסט.	☐	☐
2	לפי הטקסט, המילים "סבבה" ו"אחלה" מקורן באנגלית.	☐	☐

12 חלק י"ב – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – מילים, מספר ונטייה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפי הטקסט, הסלנג הוא סימן לשפה _____ ומשתנה.

13 חלק י"ג – פרק 4 • עולם הנוער והמסכים – התאמת מילים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נוף	___	**א.** מרגש
2. סרט	___	**ב.** מרהיב
3. אוכל	___	**ג.** לשון חופשית
4. בגד לחוף	___	**ד.** טעים

14 חלק י"ד – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – זיהוי סוגות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סוג טקסט הוא 'העצים שמדברים זה עם זה'?

(א) טקסט מידע (ב) סיפור (ג) טיעון

2. מה בדרך כלל יש בטקסט מסוג סיפור?

(א) עובדות ונתונים מדעיים (ב) דמויות ועלילה (ג) שתי דעות וטיעונים

3. מה מטרת טקסט טיעון, כמו 'ארנבון בכיתה – כן או לא?'

(א) לספר סיפור מהנה (ב) לשכנע בעמדה מסוימת באמצעות נימוקים

(ג) לתאר מתכון שלב אחר שלב

15 חלק ט"ו – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – בלש המילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בטקסט 'העצים שמדברים זה עם זה', מה שהעצים נותנים לפטריות זה

_____

2. בטקסט 'מה קורה כשהאדמה רועדת', כשהאדמה רועדת צריך למצוא

_____

3. בטקסט 'ארנבון בכיתה – כן או לא', מוצגות בו _____ דעות שונות

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בלש המילים ומיון סוגות – מיון וחשיבה

ענו בקצרה.

17 חלק י"ז – פרק 6 • מאגר ז' מתקדמים ועבודה עצמאית – הבנת הטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיזו שפה הגיעו המילים 'מיקרוס' ו'סקופיאו' שמרכיבות את המילה 'מיקרוסקופ'?

(א) יוונית (ב) לטינית (ג) הולנדית

2. מה קרה כשיצרני המשקפיים בהולנד הציבו שתי עדשות זו מעל זו בתוך צינור?

(א) דברים קטנים נראו גדולים יותר (ב) הזכוכית נשברה (ג) העדשות התחממו

18 חלק י"ח – פרק 6 • מאגר ז' מתקדמים ועבודה עצמאית – שורשים ושם המספר

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה 'מיקרוסקופ' מורכבת משתי מילים _____ שפירושן קטן ולהתבונן

2. רוברט הוק פרסם את ספרו עם הציורים המדויקים בשנת _____

19 חלק י"ט – פרק 6 • מאגר ז' מתקדמים ועבודה עצמאית – חשיבה ועבודה עצמאית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. לפני הקריאה התבקשתם לנחש: מה אפשר לראות בטיפת מים מאגם? כתבו ניחוש אחד משלכם

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות מכל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בטקסט על העצים שמדברים זה עם זה, מה מעבירים העצים לפטריות?

(א) מים מן האדמה (ב) סוכר שהם מייצרים בעלים (ג) אבק פורחת

2. בטקסט על רעידות אדמה, מה חשוב לעשות כשהאדמה רועדת?

(א) לרוץ החוצה מיד בריצה (ב) למצוא מרחב מוגן או להתכופף ליד רהיט יציב

(ג) לקפוץ ולצעוק

3. למה אליעזר בן־יהודה החליט שבביתו ידברו רק עברית?

(א) כדי להחזיר את העברית לשפה חיה של יום־יום (ב) כי אסרו עליו שפות אחרות

(ג) כי לא ידע שפות נוספות

כרטיס יציאה

האם הצלחתי לענות על שאלות ההבנה בלי לחזור שוב ושוב לטקסט?

האם אני יודע/ת להסביר מה ההבדל בין שורש למשקל, ולתת דוגמה משלי?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀